

หลักสูตรต่อเนื่อง
หลักสูตรอาชีพ การทำปุ๋ยไส้เดือน จำนวน ๕ ชั่วโมง
สกร.ระดับตำบลวังจี้ว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ

อาชีพกลุ่ม (เกษตรกรรม)

ความเป็นมา

การทำเกษตรในปัจจุบัน ผลผลิตสำหรับผู้บริโภคจะเป็นเน้นคุณภาพเป็นหลัก หรืออาหารปลอดภัย (food safety) การค้าจะเน้นด้านคุณภาพของผลผลิตมากขึ้น การทำการเกษตรด้วยระบบอินทรีย์จะเข้ามามีบทบาททดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ปัจจุบันการทำการเกษตรของประเทศไทย มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนมาก ซึ่งมีราคาแพงเพิ่มขึ้นทุกปีตามภาวะราคาตลาดน้ำมันโลก สารเคมีที่ใช้มีการสะสมในดิน น้ำ และผลผลิต เป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค และผลผลิตที่เป็นสินค้าส่งออกมีโอกาสที่จะถูกประเทศคู่ค้าสั่งคืนกลับ จึงมีความจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตใหม่ หันมาใช้สารอินทรีย์ทดแทน อย่างน้อยให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค (อาหารปลอดภัย) และพัฒนาไปสู่อาหารไร้สารพิษและเกษตรอินทรีย์ในที่สุดจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร จึงจำเป็นที่จะต้องให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักผลิตและใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี สามารถใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

ปุ๋ยไส้เดือนปุ๋ยไส้เดือน หรือ ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือน เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของเกษตรกรอินทรีย์ เนื่องจากนำไส้เดือนดิน สัตว์ตัวเล็กที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศน์ มาเลี้ยงเพื่อเปลี่ยนองค์ประกอบและเพิ่มจุลินทรีย์ จนทำให้ได้ปุ๋ยหมักที่มีประสิทธิภาพ สามารถบำรุงต้นไม้ได้อย่างยอดเยี่ยม โดยปุ๋ยไส้เดือนมีลักษณะเป็นเศษอินทรีย์วัตถุที่ไส้เดือนดินกินเข้าไป แล้วย่อยสลายออกมาเป็นมูลที่มีประโยชน์ รูปทรงเป็นเม็ดร่วน สีดำหรือสีน้ำตาล โปรงเบา จุกความชื้นสูง ระบายน้ำและระบายอากาศดี แอมนิธาตุอาหารและปริมาณอินทรีย์วัตถุมาก ดังนั้น ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลวังจี้ว จึงมีแนวคิดในการจัดฝึกอบรมอาชีพ การทำปุ๋ยไส้เดือน ให้กับกลุ่มสนใจในการทำปุ๋ยจากมูลไส้เดือนเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและต่อยอดสืบต่อไป

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชนและความต้องการ ของชุมชน
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการทำช่องทางการเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร
๓. สามารถนำความรู้จากการอบรมไปสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัว

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพ
๒. เพื่อให้เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่
๓. ส่งเสริมให้มีการนำเอาวัฒนธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

จุดหมาย

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำปุ๋ยไส้เดือน
๒. มีทักษะในการเลือกซื้อ เลือกใช้วัตถุดิบได้
๓. มีทักษะในการคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพ
๔. มีความตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
๕. สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ได้
๖. สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน ๕ ชั่วโมง
 ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง
 ภาคปฏิบัติ ๓ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพทำปุ๋ยไส้เดือนได้ ๒.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพทำปุ๋ยไส้เดือนได้ ๓.สำรวจทรัพยากรในการทำปุ๋ยไส้เดือนที่มีในชุมชนได้ ๔.บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๑.๒ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๑.๓ การสำรวจทรัพยากรในการทำปุ๋ยอินทรีย์ที่มีในชุมชน ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๑.๒ ส ารวจทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ที่มีในท้องถิ่น ๑.๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มและสรุปองค์ความรู้ ๑.๔ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายทิศทางการก้าวหน้าและพัฒนาอาชีพการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยอินทรีย์ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น	๓๐ นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูป ผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงความเสี่ยงจากภัย ธรรมชาติความคุ้มค่าและความ ต้องการของตลาด		
๒	ทักษะการ ประกอบ อาชีพการทำ ปุ๋ยใส่เดือน	๒.๑ บอกความเป็นมา ของปุ๋ยใส่เดือน ๒.๒ มีความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการเลือกซื้อ เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ๒.๓ บอกขั้นตอนการ ทำปุ๋ยใส่เดือน ๒.๔ บอกขั้นตอนการ ทำบรรจุภัณฑ์ ปุ๋ยใส่ เดือน	๒.๑ ความเป็นมา ของการทำปุ๋ยอินทรีย์ ๒.๒ ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการเลือกซื้อ เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ๒.๓ ขั้นตอนการทำปุ๋ย ใส่เดือน ๒.๔ ขั้นตอนการทำปุ๋ย ใส่เดือน	๒.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับการทำปุ๋ยใส่เดือน ๒.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับการเลือกซื้อเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ๒.๓ จัดให้ผู้เรียนรู้จักวัสดุอุปกรณ์ พร้อมขั้นตอนวิธีการขั้นตอนการ ทำปุ๋ยใส่เดือนและฝึกปฏิบัติ ๒.๔ จัดให้ผู้เรียนรู้จักวัสดุ อุปกรณ์พร้อมขั้นตอนวิธีการการ ทำปุ๋ยใส่เดือน และฝึกปฏิบัติ	๑ ชั่วโมง	๓ ชั่วโมง
๓	การบริหาร จัดการในการ ประกอบ อาชีพการทำ ปุ๋ยใส่เดือน	๓.๑ สามารถคำนวณ ต้นทุนกำไรในการ ประกอบอาชีพได้ ๓.๒ เข้าใจเทคนิคการ ขายสินค้าออนไลน์ ๓.๓ สามารถถ่ายภาพ ภาพเพื่อ ประชาสัมพันธ์ สินค้าออนไลน์ได้ ๓.๔ สามารถสร้าง มูลค่าสินค้าบน อินเทอร์เน็ตได้ ๓.๕ สามารถนำความรู้ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อลดรายจ่าย/เพิ่ม รายได้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๑ การคำนวณต้นทุน กำไรในการประกอบ อาชีพ ๓.๒ เทคนิคการขาย สินค้าออนไลน์ ๓.๓ การถ่ายภาพเพื่อ ประชาสัมพันธ์สินค้า ออนไลน์ ๓.๔ การสร้างมูลค่า สินค้าบนอินเทอร์เน็ต ๓.๕ การนำความรู้ไป ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อลดรายจ่าย/เพิ่ม รายได้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๑ จัดให้ผู้เรียนดำเนินการคิด ต้นทุนการผลิต การกำหนดราคา ขาย การส่งเสริมการขาย การ กระจายสินค้า ๓.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเทคนิค การขายสินค้าออนไลน์และฝึก ปฏิบัติ ๓.๓ จัดให้ผู้เรียนศึกษาการ ถ่ายภาพเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้า ออนไลน์และฝึกปฏิบัติ ๓.๔ จัดให้ผู้เรียนศึกษาการสร้าง มูลค่าสินค้าบนอินเทอร์เน็ต และ ฝึกปฏิบัติ ๓.๕ จัดให้ผู้เรียนศึกษาการนำ ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อ ลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๓๐ นาที	-

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ ,เอกสาร , ใบความรู้
๒. สื่อบุคคล/ภูมิปัญญา
๓. สื่อแหล่งเรียนรู้ / สถานประกอบการ
๔. สื่ออินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

- แบบประเมินความพึงพอใจ
- สรุปรายงานและผลดำเนินโครงการ
- การติดตามนำความรู้ไปใช้

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีชิ้นงานจากการฝึกปฏิบัติ